

JUSTITISMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato:
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Christian Lundgaard
Madsen
Sagsnr.: 2014-6140-0648
Dok.: 1245128

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-218/14, Singh

1. Indledning

High Court of Ireland (Irland) har forelagt EU-Domstolen to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 7 og 13 i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 (opholdsdirektivet). Den forelæggende ret har endvidere forelagt et spørgsmål om, hvorvidt en tredjelandsstatsborger, der er ægtefælle til en unionsborger, i medfør af EU-retten har ret til at arbejde i en værtsmedlemsstat med henblik på at skaffe midler til at sikre eller hjælpe med at sikre unionsborgerens ophold i staten som selvforsørgende.

EU-Domstolen har anmodet de parter, der måtte afgive indlæg i sagen, om at forholde sig til, om en eller flere af tredjelandsstatsborgerne i hovedsagen har opnået ret til tidsbegrænset ophold i medfør af opholdsdirektivets artikel 16, stk. 2.

Det centrale spørgsmål i sagen vedrører anvendelsen af opholdsdirektivets artikel 12 og 13 om tredjelandsstatsborgeres fortsatte ret til ophold i en medlemsstat, når den unionsborger, de tidligere har afledt en opholdsret fra, er udrejst af værtsmedlemsstaten, og parret herefter er blevet skilt.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstilling

Den forelagte sag vedrører tre tredjelandsstatsborgere (hhv. Singh, Njume og Aly), der alle har opnået opholdsret i Irland som ægtefælle til en unionsborger, der har udnyttet sin ret til fri bevægelighed. I alle tre sager har

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

tredjelandstatsborgeren i en vis periode under opholdet i Irland forsørget sin ægtefælle.

Ægteskaberne gik herefter i stykker. Singh, Njume og Aly's oprindelige opholdsgrundlag forsvandt hermed, og de pågældende blev efterfølgende meddelt afslag på fortsat opholdsret i Irland efter opholdsdirektivet. På afgørelsestidspunktet var Singhs og Njumes ægtefæller udrejst af Irland, og parterne var herefter blevet skilt. Aly og dennes ægtefælle var på afgørelsestidspunktet separeret, men ikke skilt. Aly's ægtefælle var udrejst på dette tidspunkt.

Det følger af opholdsdirektivets artikel 7, stk. 2, at et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der er vandrende arbejdstager, eller som råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, har ret til ophold på en medlemsstats område i mere end tre måneder.

I sag C-408/03, Kommissionen mod Belgien, udtalte EU-Domstolen, at betingelsen i artikel 1, stk. 1, første afsnit, i direktiv 90/364 om at råde over tilstrækkelige midler er opfyldt, hvis de finansielle midler er sikret af et familiemedlem til unionsborgeren. Det nævnte direktiv blev ophævet med og erstattet af opholdsdirektivet.

Opholdsdirektivets artikel 12 regulerer retsstillingen for et familiemedlem til en unionsborger i det tilfælde, at unionsborgeren dør eller udrejser af værtsmedlemslandet. Det fremgår af bestemmelsen, at et familiemedlem, *der selv er unionsborger*, som udgangspunkt bevarer sin opholdsret ved ægtefællens udrejse, mens bestemmelsen ikke indeholder en tilsvarende ret for et familiemedlem, *der er tredjelandstatsborger*.

Opholdsdirektivets artikel 13 regulerer retsstillingen for et familiemedlem til en unionsborger bl.a. i det tilfælde, at familiemedlemmet og unionsborgeren bliver skilt. Bestemmelsen fastsætter nogle særlige betingelser, som familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, skal opfylde for at bevare deres opholdsret. Dette er eksempelvis, at ægteskabet ved begyndelsen af proceduren til skilsmisse har varet i mindst tre år, heraf mindst ét år i værtsmedlemsstaten, jf. artikel 13, stk. 2, litra a. Artikel 13 forholder sig ikke til det tilfælde, at unionsborgeren udrejser før skilsmissen.

Sagens centrale spørgsmål er derfor, om en tredjelandsstatsborger kan have en fortsat opholdsret i medfør af artikel 13, stk. 2, når unionsborgerens udrejse er en følge af samlivsophør, og hvor samlivsophøret derefter medfører en skilsmisse. Der ses ikke at foreligge praksis herom.

Det følger af opholdsdirektivets artikel 16, stk. 2, sammenholdt med artikel 16, stk. 1, at et familiemedlem til en unionsborger, der i fem år i træk har haft lovligt ophold i en værtsmedlemsstat og har boet dér sammen med unionsborgeren, har ret til tidsubegrænset ophold.

3. Sagens betydning for dansk ret

Opholdsdirektivets artikel 12 og 13 er implementeret i dansk ret ved §§ 14 og 15 i bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 med senere ændringer om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen).

Efter dansk praksis mister en tredjelandsstatsborger, der har ret til at opholde sig her i landet som familiemedlem til en unionsborger, der eksempelvis har udnyttet sin ret til fri bevægelighed som vandrende arbejdstager eller selvforsørgende her i landet, retten til ophold ved unionsborgerens udrejse af Danmark. Opholdsretten kan efter praksis ikke efterfølgende bevares, hvis parret bliver skilt efter unionsborgerens udrejse.

Opholdsdirektivets artikel 7, stk. 1, litra b, om en unionsborgers opholdsret som selvforsørgende er implementeret i dansk ret ved § 6 i EU-opholdsbekendtgørelsen. Efter dansk praksis vil selvforsørgelseskravet også anses for opfyldt, hvis midlerne til familiens underhold f.eks. stammer fra unionsborgerens ægtefælle.

I det omfang, der i medfør af EU-retten måtte følge en ret – ud over opholdsdirektivet – for en tredjelandsstatsborger til at tage ophold i en medlemsstat som familiemedlem til en unionsborger, følger det af udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, at udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, jf. lovens §§ 2 og 6, er fritaget for krav om arbejdstilladelse.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt en eller flere af tredjelandsstatsborgerne i hovedsagen har opnået ret til tidsubegrænset ophold i medfør af opholdsdirektivets artikel 16, stk. 2, bemærkes, at det ud fra de foreliggende oplysninger i forelæggelseskendelsen ikke er muligt at fastslå det tidligste tidspunkt, ansøgerne blev omfattet af EU-rettens regler som med-

følgende familiemedlemmer til en unionsborger. Hvis der tages udgangspunkt i datoen for ægteskabernes indgåelse, havde ansøgerne i sagerne ikke opholdt sig fem år i værtsmedlemsstaten sammen med hovedpersonen, førend hovedpersonen udrejste af landet, og familiemedlemmernes EU-opholdsret dermed ophørte. Ansøgerne vurderes derfor efter dansk praksis ikke at have opnået ret til tidsubegrænset ophold alene på grund af ægteskabet.

Regeringen vil på den baggrund afgive indlæg til støtte for den forståelse, der er lagt til grund i dansk praksis.